Haastattelu

Maija Kalliomäki
paatoimittaja@say.fi

Vahvana tukena nuoremmille tutkijoille

PROFESSORI MERJA KOKKI

Kuopion uusi professori Merja Kokki on tehnyt monipuolista uraa tutkijana. Nyt professorina visiona on kehittää anestesiologian peruskoulutusta, erityisesti preoperatiivisen arvioinnin ja postoperatiivisen hoidon osalta. Tavoitteena on tehohoidon tapaan kansainvälisestikin korkealaatuinen anestesiologinen osaaminen.

Sinut on valittu uudeksi professoriksi Kuopioon. Finnanest onnittelee! Klassinen urheilutoimittajakysymys: miltä nyt tuntuu?

Paneutuminen uuteen tehtävään ja haasteisiin innostaa.

Kertoisitko hieman taustastasi ja tähänastisesta urastasi?

Anestesiologin uralle hakeutumisen kannalta keskeisiä henkilöitä olivat heti valmistumisen jälkeen minut OYSiin palkannut yl Vilho Vainionpää, Kainuun keskussairaalan yl Kauko Nurkkala, professori emerita Leena Lindgren, joka rohkaisi tutkijan uralle, sekä dosentti ja professori Hannu Kokki, joka puolestaan kannusti jatkamaan itsenäistä tutkijan uraa.

Tutkijan uraa on edistänyt merkittävästi hyvä yhteistyö farmasian laitoksella työskentelevän dosentti Veli-Pekka Rannan kanssa. Yhteistyö professori Juha Räsäsen tutkimusryhmän kanssa puolestaan avasi ainutlaatuisen mahdollisuuden päästä mukaan koe-eläintöitä tekevään huippuyksikköön. Tutkijanuran alkuvaiheessa sain lisäksi korvaamatonta tukea silloiselta lääketieteen laitoksen johtajalta, professori Juhani Nuutiselta, edesmenneen professori Lauri Nuutisen pikkuveljeltä. Voi kun osaisi olla itse yhtä vahva tuki nuoremmille tutkijoille, kuin mitä Juhani Nuutinen oli itselleni. Parhaani olen yrittänyt kaikkien ohjattavieni kanssa. Kaikki tutkimusta tekevät tietävä myös, että ilman hyvää tutkimushoitajaa pelto on kovin kivinen, kiitos siis Petri Toroi.

Koko tutkijan uran ajan kaikki työtoverini ja esihenkilöni ovat auttaneet ja suhtautuneet positiivisesti tutkimukseeni.

Olet tehnyt paljon tutkimusta, kertoisitko siitä?

Olen tutkinut postoperatiivista ja muuta akuuttia kipua, kivun hoitamiseen käytettävien lääkkeiden (opioidit, tulehduskipulääkkeet ja parasetamoli) tehoa ja turvallisuutta, sekä farmakokinetiikkaa ja pääsyä keskushermostoon. Johtamissani projekteissa olemme tutkineet vaativia potilasryhmiä, kuten synnyttäjät, lapset ja vanhukset. Lisäksi olemme selvittäneet uuhimallissa opioidien siirtymistä sikiöön emän ja sikiön hypoksian aikana. Olemme tutkineet myös 23 h kirurgisen hoitomallin käyttöönottoa KYSissa, sen turvallisuutta ja potilaan postoperatiivista toipumista. Lisäksi olemme arvioineet toipumista ja kivun pitkittymistä selkärankakirurgian jälkeen. Raskaana olevien ummetustakin on selvitelty, ja tuloksista annettu haastattelu muun muassa New York Timesiin (1).

Mitä olet oppinut tutkimusurallasi?

Pienissä paloissa on tieto maailmalla. Tutkimalla suomalaisia potilaita ja hoitokäytäntöjä voimme parantaa potilaidemme hoidon laatua ja turvallisuutta. Tavoitehan on tietenkin hoidon vaikuttavuus.

Merja Kokki

- LL, Oulun yliopisto 1993
- Anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkäri 2007
- LT, Helsingin yliopisto 2007
- Anestesiologian ja tehohoidon dosentti, Itä-Suomen yliopisto 2013
- Itä-Suomen yliopiston anestesiologian professori 1.11.2024–

Tärkeimmät tehtävät:

- Anestesialääkäri, KYS 2003–2010
- Kliininen tutkija, Itä-Suomen yliopisto ja KYS, useita jaksoja 2011–2015 ja 2017
- Apulaisylilääkäri KYS 2013–2015
- Osastonylilääkäri, KYS 2016–

Kuva 1. Professori Merja Kokki. Kuva Raija Törrönen, UEF.

Miten näet professorin arvon yliopistolla ja sairaalassa?

Näen professorin työn tärkeänä ja motivoivana - linkkinä yliopiston ja klinikan välillä. Tarvitsemme kliinisen tutkimuksen suhteen yhteistyötä eri yliopistojen ja klinikoiden välillä esimerkiksi rakentamalla tutkimuslupien ja tutkimussopimusten tekemisen mahdollisimman yksinkertaiseksi tutkijalle. Ymmärtääkseni Tampereella tämä on onnistunut erinomaisesti.

Mitä ajattelet tämänhetkisestä lääketieteen opetuksesta? Onko ongelmakohtia?

Ongelmakohtana näkisin erikoistuvien lääkärien anestesiologisen koulutuksen vahvistamisen tarpeen. Väestön ikääntyessä esimerkiksi geriatrisen anestesiologian osaamisen vahvistaminen on yksi prioriteetti. Väestörakenteen monipuolistuessa tarvitaan lisää osaamista kulttuurillisten erojen ymmärtämisen ohella esimerkiksi lääkeaineiden metaboliaan vaikuttavien geneettisten erojen ymmärtämisessä. Tehokoulutusta on viime aikoina priorisoitu, ja se on kansainvälisestikin vertaillen korkeatasoista. Tavoite anestesiologiassa ei saa olla yhtään matalampi.

Professorin työ on tärkeä linkki yliopiston ja klinikan välillä.

Onko sinulla visioita työsi suhteen?

Visiona on vahvistaa anestesiologisen preoperatiivisen arvioinnin sekä postoperatiivisen hoidon koulutusta, ja nostaa sen profiilia takaisin sille kuuluvaan arvoon.

Miten rentoudut ja palaudut työstäsi?

Rentoudun liikkumalla (hölkkä, kuntosali, pihatyöt). Myös lukuharrastusta jatkan entisellä innolla. Neuleharrastuksellani pääsin muutama vuosi sitten yhdeksi kasvoksi KYS-joulukalenteriin, tätä arvostin suuresti.

Minkälaisia terveisiä haluat välittää Finnanestin lukijoille?

Kiitos erinomaisesta ammatillisesta lehdestä! Finnanestilla on arvokas historia ja vahva tulevaisuus. Harvalla erikoisalalla taitaa olla samankaltaista ammatillista julkaisusarjaa. Panostetaan yhdessä edelleen lehden kehittämiseen. ■

Viitteet

1. www.nytimes.com/2020/10/20/well/family/lets-talk-about-constipation-during-pregnancy.html